

Registrera partibeteckning

Partibeteckningen är det namn som partiet vill ska stå på valsedlarna.

Ett parti behöver inte registrera sin partibeteckning för att ställa upp i val. Partiet kan beställa valsedlar utan att ha en registrerad partibeteckning.

Genom att partibeteckningen registreras hos Valmyndigheten kan partiets namn skyddas så att det inte användas av ett annat parti. För att skyddet ska gälla måste dock partiet ”anmäla” samtliga kandidater som partiet har på valsedeln.

Registreringen innebär inte att partibeteckningen är ett skyddat varumärke i andra sammanhang än vid val.

1. Hur gör man?

1. Partiet måste vid ett sammanträde besluta att anta stadgar, att välja styrelse, vilket partinamn (partibeteckning) partiet ska ha, att partiet ska anmäla registrering av partibeteckningen hos Valmyndigheten, för vilket val registreringen ska gälla samt vem i partiet som ska vara behörig företrädare för partiet vid anmälan om registrering av partibeteckningen. Vid detta möte måste det skrivas ett protokoll där besluten ovan finns med.
2. Den behöriga företrädaren fyller i blanketten för anmälan. Detta måste göras för hand eftersom anmälan kräver en underskrift.
3. Komplettera anmälan med kopior av protokoll som innehåller besluten ovan.
4. Komplettera anmälan med de namnunderskrifter som behövs, alternativt intyg från Notarius Publicus.
5. Skicka en komplett anmälan till Valmyndigheten, Box 4210, 171 04 SOLNA.

Valmyndigheten kommer att besluta om den partibeteckning partiet valt är godkänd och sedan meddela partiet.

2. När ska partiet registrera?

En anmälan om registrering kan lämnas in när som helst till Valmyndigheten. Dock måste anmälan om registrering ha kommit in senast den sista februari det år då valet ska hållas för att partibeteckningen ska kunna skyddas vid det valet.

Registreringen gäller så länge partiet är aktivt

Registreringen av partibeteckningen gäller för all framtid under förutsättning att partiet vid valen anmäler kandidater.

Partibeteckningen avregistreras automatiskt om partiet inte anmäler kandidater vid två val i följd. Partibeteckningen avregistreras också om partiet vill det.

3. Krav på partinamnet

För det namn som partiet vill ha som registrerad partibeteckning gäller följande krav:

- namnet ska innehålla ord
- namnet får inte vara för likt en redan registrerad partibeteckning
- namnet får inte vara för likt en partibeteckning för ett parti som redan skickat in anmälan om registrering.
- namnet får inte vara för likt en annan partibeteckning som avregistrerats för högst fem år sen på grund av att det partiet bytt namn.

Tanken bakom dessa krav är att väljarna inte ska utsättas för risken att förväxla två partier. Vad som är för likt bedöms av Valmyndigheten. Beslutet kan överklagas.

Exempel på partibeteckningar som inte godtagits p.g.a. att det funnits risk för förväxling är Liberala partiet, (kunde förväxlas med Folkpartiet Liberalerna) Arbetarpartiet Kommunisterna (kunde förväxlas med Vänsterpartiet Kommunisterna) och Hälso- och miljöpartiet (kunde förväxlas med Miljöpartiet).

Därför kan det ändå finnas flera partier med samma namn

Partibeteckning som är/har varit registrerad för endast en kommun eller ett landsting kan användas av ett annat parti i en annan kommun eller ett annat landsting. Således finns det i flera kommuner partier som heter "Kommunens Väl" och som vart och ett har registrerad partibeteckning inom den kommun det är verksamt i.

4. Var ska partiet ställa upp?

Partiet ska också besluta om vilken typ av val som partiet ska registrera sin partibeteckning för. Här finns dock speciella regler för vad registreringen gäller för.

- En registrering för val till riksdagen gäller även för val till landstings- och kommunfullmäktige i hela landet och för val till Europaparlamentet.
- Registrering för val till landstingsfullmäktige gäller för det landsting ansökan gäller och för val till kommunfullmäktige i de kommuner som ligger inom det landstinget.
- Registrering för val till kommunfullmäktige gäller endast för den kommunen.
- Registrering för val till Europaparlamentet gäller endast detta val.

5. Namnunderskrifter krävs

Partiet måste visa att ett antal personer stöder anmälan om registrering av partibeteckningen. Dessa personer ska ha rösträtt i det val som registreringen gäller för (vid tidpunkten för underskriften). På blanketten för namnunderskrifter ska personerna personligen skriva sitt personnummer (10 siffror), vilken kommun de är folkbokförda i samt namnteckning.

Det krävs olika många underskrifter beroende på vilket val partiet vill registrera partibeteckningen för.

- 1500 för riksdagsval eller Europaparlamentsval,
- 100 för landstingsfullmäktigval,
- 50 för kommunfullmäktigval.

Partier som är representerade i riksdagen, kommun- eller landstingsfullmäktige eller Europaparlamentet men inte ännu har registrerat sin partibeteckning behöver inte lämna in namnunderskrifter.

Anmälan är en offentlig handling

Hela anmälan, inklusive namnunderskrifterna, blir offentlig handling när den kommer in till Valmyndigheten. Om partiet inte önskar att namnunderskrifterna ska bli offentlig handling kan det istället visa upp namnunderskrifterna för en Notarius Publicus, som skriver ett intyg om att namnunderskrifterna visats upp. Notarius publicus har rätt att ta betalt för denna tjänst.

6. Behörig företrädare

Alla kontakter med Valmyndigheten och länsstyrelsen i samband med val ska för partiets räkning skötas av en eller flera behöriga företrädare. Det kan t.ex vara att anmäla registrering av partibeteckning, anmäla kandidater, beställa valsedlar eller avregistrera partibeteckningen.

Partiet ska besluta om vem som ska vara behörig företrädare för partiet. Den behöriga företrädaren ska vid kontakten med Valmyndigheten eller länsstyrelsen visa ett protokoll från partiet som säger att han eller hon är behörig att utföra den aktuella uppgiften åt partiet.

7. Anmäla kandidater

För att skydda partibeteckningen vid val måste partiet ”anmäla” samtliga kandidater. Det innebär dels att partiets partibeteckning skyddas och dels att partiet skyddar sin kandidatlista från att väljare själva kan nominera kandidater. Anmälan sker i samband med att partiet beställer valsedlar.

Att anmäla kandidaterna är frivilligt. Om partiet väljer att inte anmäla kandidaterna på en valsedel så innebär det att väljare kan skriva till ett namn på valsedeln och på så sätt personrösta på en person som inte partiet nominerat.

Vem kan anmäla?

Beställning av valsedlar och anmälan av kandidater kan enbart göras av den som är partiets behörige företrädare. Partiet ska skicka in ett styrelseprotokoll till länsstyrelsen (till Valmyndigheten vid val till Europaparlamentet) som visar vem som är behörig att utföra dessa uppgifter för partiets räkning.

När ska partiet anmäla?

Valmyndigheten beslutar om ett sista datum inför varje val. Inför valet till Europaparlamentet 2009 ska kandidaterna vara anmälda senast den 13 mars.

Kandidaterna måste ge partiet tillstånd

Kandidaterna ska också skriftligen medge att de gett partiet tillstånd att anmäla dem. Dessa kandidatförklaringar ska lämnas in samtidigt som partierna anmäler sina kandidater inför ett val.

Det räcker med en förklaring per kandidat även om kandidaten förekommer i flera valkretsar eller i flera val.

8. Överklaga

Om en partibeteckning inte godkänns får partiet som gjort anmälan meddelande om detta. Det är endast partiet som fått avslaget som kan överklaga. Vill partiet överklaga Valmyndighetens beslut ska en skriftlig överklagan ha kommit in till Valmyndigheten senast tre veckor efter att partiet mottagit meddelandet.

Om en partibeteckning godkänns annonserar Valmyndigheten om beslutet i Post- och Inrikes Tidningar. Vem som helst, t.ex. andra partier, kan överklaga detta beslut. En skriftlig överklagan ska ha kommit in till Valmyndigheten senast tre veckor efter det att beslutet meddelats i Post- och Inrikes Tidningar.

Överklagan ska lämnas in till Valmyndigheten, men det är Valprövningsnämnden som prövar överklagandet. Valprövningsnämnden beslutar underrättar den person/det parti som överklagat. Valprövningsnämndens beslut kan inte överklagas.